

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет романо-германської філології**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

ОНУ імені І. І. Мечникова

проф. Вячеслав ТРУБА
« 25 » 2026 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ЗАЛІКУ**

для вступу на навчання для здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність В11 Філологія

ОП «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

Схвалено на засіданні Вченої ради
факультету романо-германської
філології

Протокол № 6 від «28» квітня 2026 р.

**ОНУ
2026**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фахове вступне випробування до магістратури за спеціальністю «Переклад» передбачає перевірку й оцінку мовної, мовознавчої та перекладацької компетенції вступників. Випробування спрямоване на встановлення рівня знань пошукувачів з перекладознавчих дисциплін, лінгвокраїнознавства, порівняльної граматики та стилістики, а також лексикології та історії основної іноземної мови. Результати такого випробування визначають готовність до майбутньої перекладацької та аналітично-дослідницької діяльності здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня.

Організація та проведення вступного випробування відбувається у порядку визначеному Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 20 березня 2026 року за № 374/45768 та Положенню про приймальну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Особи, які проходять фахове вступне випробування з перекладу, повинні володіти комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення магістерського дослідження.

Головною вимогою до рівня знань вступників є володіння сучасним інструментарієм для здійснення передперекладацького та перекладацького аналізу, власне перекладу та післяперекладацького редагування тексту. Передбачається, що вступники мають сформовані навички аналізу текстів різних жанрів для адекватного сприйняття інформації, вірного тлумачення мовних одиниць та їхньої точної передачі мовою перекладу.

Під час складання фахового випробування з перекладознавства вступники повинні продемонструвати наявність компетенцій, що формуються в межах базових дисциплін, які вивчаються студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», зокрема, вступу до професійної діяльності, теорії та практики перекладу, редагування перекладу, порівняльної стилістики та граматики, тощо.

Форма фахового випробування – тестування.

Підготовка програми фахового іспиту, розробка тестових завдань та проведення іспиту здійснюється фаховою атестаційною комісією факультету романо-германської філології (наказ № 49/АГ від 03.03.2026 р.).

1. ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

I. Тематика завдань з теоретичних дисциплін

Вступ до професійної діяльності

1. Професійна етика перекладача. Професійні компетентності та цінності.
2. Етапи перекладу Біблії в аспекті еволюції теорії та практики перекладу.
3. Буквалізм у перекладі: типи помилок та шляхи подолання.
4. Лінгвокультура та переклад.

Вступ до перекладознавства

5. Переклад як об'єкт лінгвістичного дослідження.
6. Перекладознавство та суміжні науки.
7. Предмет, завдання та методи теорії перекладу.
8. Еквівалентний та адекватний переклад.

Практика перекладу:

9. Передперекладацький та перекладацький аналіз.
10. Постперекладацьке редагування як необхідна складова процесу письмового перекладу.
11. Процес письмового перекладу: проблеми та види відповідностей.
12. Лексичні, граматичні, лексико-граматичні та комплексні перекладацькі трансформації.
13. Переклад українських віддієслівних іменників та безприйменникового генітиву.
14. Проблематика перекладу власних назв.
15. Особливості перекладу неологізмів.
16. Передача емпізи при перекладі з англійської мови.
17. Проблеми перекладу фразеологічних одиниць.
18. Переклад англійських препозитивних атрибутивних словосполучень.
19. Переклад англійського підмета.
20. Жанрово-стильова домінанта перекладу.
21. Особливості перекладу текстів різних стилів (офіційно-ділового, наукового, газетно-публіцистичного).
22. Проблематика перекладу термінів.
23. Передача реалій при перекладі.
24. Компресія при перекладі: причини та інструментарій.

Основи редагування перекладу.

25. Види редакторських правок.
26. Методика правки тексту.
27. Типи помилок у тексті.

Лінгвокраїнознавство основної мови

28. Britain: country and people.

29. British history: periods and essentials.

30. Identity in Britain: ethnic, geographical, class. Personal identity and sense of humour.

31. Political life in Great Britain (the style of democracy, the constitution, the style of politics, the party system).

Порівняльна стилістика

32. Порівняльний аналіз лексичних стилістичних прийомів в англійській та українській мовах.

33. Порівняльний аналіз синтаксичних стилістичних прийомів в англійській та українській мовах.

34. Порівняльний аналіз лексико-синтаксичних стилістичних прийомів в англійській та українській мовах.

35. Переклад метафори, метонімії, епітета.

36. Переклад порівняння.

Порівняльна граматика

37. Англійська та українська мови як дві різних типи мов. Порядок слів в англійському та українському реченнях.

38. Синтаксична та семантична структура речення в англійській та українській мовах.

39. Тема-рематичні відносини в англійській та українській мовах. Монорема та дирема.

40. Категорія модальності в англійській та українській мовах. Первинні та вторинні значення модальних слів.

41. Пасивний стан в англійській та українській мовах: лінгвістичний та перекладацький аспекти.

42. Герундій як категорія, відсутня в українській мові, та способи його передачі при перекладі.

43. Функції англійського інфінітиву та способи його перекладу українською мовою.

44. Англійський дієприкметник та його переклад українською мовою в залежності від функції.

Лексикологія

45. Lexical meaning of the word: change (extension, specialization, elevation, degradation) and transfer.

46. Polysemy. Homonymy.

47. Borrowed elements in English.

Історія мови

48. The Germanic group of languages.

49. Periods in the English language history and their general characteristics.

50. Historical development of the phonetic system. The first consonant shift. The Great Vowel Shift.

2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВКДПУ ім. В.Винниченка, 2013. 200с. <https://docplayer.net/73767245-O-m-bilous-navchalniy-posibnik-dlya-studentiv-perekladackih-viddilen.html>
2. Болдирева А.Є. Переклад каламбуру як засобу створення гумористичного ефекту: до постановки проблеми. Записки з романо-германської філології. Одеса: КП ОМД, 2016. Вип. 2 (37). С.11– 19.
3. Болдирева А.Є. Переклад авторських порівнянь в творах П.Г. Вудхауза. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики: зб. наук. праць / МОН, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. К.: Логос. 2018. Вип. 32. С. 13 – 24.
4. Болдирева А.Є. Смысловий розвиток при перекладі. Записки з романо-германської філології. Одеса: КП ОМД, 2019. Вип. 2 (44). С. 93-102.
5. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга, 2003. 160 с.
6. Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. – Вінниця : Нова книга, 2003. 341 с.
7. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид.центр КНЛУ, 2017. 296с.
<http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/182/Rudkivskyi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Гороть Є. І. Лексикологія сучасної англійської мови: Курс лекцій / Є.І. Гороть. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. 144 с.
9. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Практикум. Вінниця: Нова Книга, 2011. 328 с.
10. Євченко В.В. Історія англійської мови. Вінниця: Нова Книга, 2016. 408 с.

11. Єршменко С.В. Декомпресія тексту у процесі перекладу. Записки з романо-германської філології. 2016. Вип. 1 (36). Одеса: КП ОМД. С. 33 – 38.
12. Єршменко С.В. Компресія при перекладі з української мови на англійську. Записки з романо-германської філології. 2017. Вип. 2 (40). Одеса: КП ОМД. С. 23-28.
13. Жулавська О. О. Переклад: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Ольга Олександрівна Жулавська, Олена В'ячеславівна Назаренко, Сум. держ. ун-т. Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. 132 с.
14. Записки Перекладацької Майстерні. Львів, 2001 2002. Т.І, II, III.
15. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Львів: Вид-во Львівського ун-ту, 1989. 215 с.
16. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову: у 2-х частинах. Вид. II. Київ - Кременчук, 1999.
17. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2013. 608 с.
https://chtyvo.org.ua/authors/James_Mace/Pereklad_z_ukrainskoi_movy_na_anhliisku_movu/
18. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
19. Кириллова М.Д. Вступ до перекладознавства. Методичні вказівки. Одеса, Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 63 с.
20. КиякТ., НауменкоА., ОгуйО. Перекладознавство (німецько-український напрям) / Т.Кияк, А.Науменко, О.Огуй. Чернівці: Букрек, 2014. 640с.
https://libcc.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/detail.php3?doc_id=1787400
21. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. К.: Юніверс, 2002. 280 с.
22. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2015. 448 с.
<https://nk.in.ua/pdf/1530.pdf>
23. Левицький А. Е. Порівняльна граматики англійської та української мов. К.: Київський університет, 2008. 264 с.
24. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. К. : ВЦ «Академія», 2012. с. 239-255. (Серія «Альма-матер»).
25. Матузкова О. П. До питання про передачі одеських реалій в англійських художніх та документальних текстах / О. П. Матузкова, В. В. Погуляй // Записки з романо-германської філології. 2018. Вип. 2. С. 92-106. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zrgf_2018_2_13
26. Матузкова О.П. Лінгвокультура та переклад. Монографія. Одеса, Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 224 с.

27. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови. Підручник. К: Вища школа, 2003. 462 с.
28. Мірам Г., Дайнеко В., Іванова С. Коучінг для усних перекладачів. Київ: Ніка-Центр. 2011. 228 с.
29. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови теорія і практика / А.Г. Ніколенко. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
30. Сайтарли І. А. Культура міжособистісних стосунків. Київ : Академвидав, 2007. 240 с. Режим доступу: https://pidruchniki.com/12800528/kulturologiya/stili_komunikativnoyi_povedinki
31. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля К, 2006. 711 с.
32. Стріха М. Український переклад та перекладачі: між літературою і націєтворенням. Київ: Дух і літера. 2020. 520 с.
33. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: Посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. Луганськ: Альма-матер, 2005. 400 с.
34. Чередниченко О. І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу (французька мова). К.: Либідь, 1995. 320 с.
35. Чередниченко О.І. Про мову і переклад / О.І. Чередниченко. К.: Либідь, 2007. 248 с.
36. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярощук І.П. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Загальні принципи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вид. 2-ге, допов. Вінниця: Нова книга, 2010. 270 с.
37. Черноватий Л.М. Методика викладання перекладу як спеціальності: підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад». Вінниця: Нова книга, 2013. 376 с.
38. Arnold I. English Stylistics. M.: Progress Publishing House, 1999. 327 p.
39. Baugh, A.C. and T. Cable. A History of the English Language. Pearson, 2006. 440 p.
40. Bell R. Translation and Translating. Theory and Practice. London / New York: Longman, 1991. 298 p.
41. Bell R.T. Translation and translating. Longman, 1997. 300 p.
42. Duff A. Translation. – Oxford University Press, 1996. 160 p.
43. Genzler E. Contemporary Translation Theories. London and New York: Routledge, 1993. 220 p.
44. Jackson H. Words and their meaning / H. Jackson. NY: Longman, 2005. 279 p.
45. Korunets. I. Theory and Practice of Translation. Вінниця: Нова книга. 2010. 448 p.

46. Kukharenko V.A. A Book of Practice in Stylistics. Вінниця: Нова книга, 2000. 160 с.
47. Landers C. E. Literary translation. A Practical Guide. New York, Clevedon: Multilingual Matters, 2011. 214 p.
48. O'Driscoll J. Britain for learners of English. Oxford: Oxford University Press, 2009. 224p.
49. Newmark Peter. A Textbook of Translation. Longman, 2013. 292 p.
50. Nida Eugene A. Language Structure and Translation Essays. Selected Introduction by A. S. Dil. Stanford: Stanford University Press, 2010. 284 p.
<https://archivebooks.online/download/4715293-nida-eugene-language-structure-and-translation-essays>

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час проведення фахового заліку абітурієнту пропонується **два питання** згідно з Програмою співбесіди. Відведений час на підготовку до відповідей до 30 хвилин. Оцінювання рівня підготовки вступника проводиться за кожне питання всіма членами предметної комісії відповідно до критеріїв оцінювання «зараховано» / «не зараховано». Підсумковий результат співбесіди приймається всіма членами комісії – колегіально.

Зараховано	Не зараховано
100 – 60 балів	59 – 0 балів

Відповідь вступника оцінюється на 90-100 балів, якщо вона містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає чітке знання відповідних категорій, їхнього змісту, розуміння їхнього взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; демонструє знання різних поглядів щодо наукової проблеми; самостійні висновки вступника, формулювання та аргументацію його точки зору, яка логічно і граматично правильно викладена.

Оцінка «зараховано» (90-100 балів) ставиться, якщо вступник повно, розгорнуто, аргументовано, фонетично та граматично правильно висловився за запропонованою темою; продемонстрував широкий діапазон використання лексичних одиниць, а також знання термінології за фахом.

Оцінка «зараховано» (75-89 балів) ставиться, якщо вступник достатньо повно, аргументовано висловився переважно правильно фонетично та граматично за запропонованою темою; продемонстрував достатній діапазон використання лексичних одиниць, а також знання термінології за фахом. Припускається незначних фонетичних та/або граматичних помилок.

Оцінка «зараховано» (60-74 балів) ставиться, якщо вступник недостатньо повно висловився за запропонованою темою, продемонстрував вузький діапазон використання лексичних одиниць, засвідчив недостатнє

знання термінології за фахом. Припускається фонетичних та/або граматичних помилок.

Оцінка «не зараховано» (0-59 балів) ставиться, якщо вступник мав труднощі у формулюванні власного висловлювання за запропонованою темою, занадто вузький діапазон використання лексичних одиниць та недостатні знання термінології за фахом. Припустився великої кількості фонетичних та/або граматичних помилок.

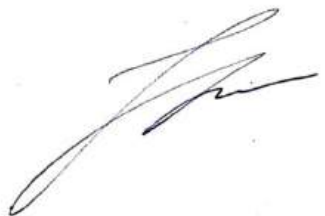
Підсумкова оцінка за співбесіду виставляється як середня арифметична оцінок за два питання.

Під час проведення співбесіди не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками, словниками, довідниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час співбесіди сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому фахова атестаційна комісія вказує причину відсторонення та час. У разі використання заборонених джерел абітурієнт, на вимогу члена фахової атестаційної комісії, залишає аудиторію та одержує загальну негативну оцінку.

Вступник має право подати письмову апеляцію щодо оцінки («зараховано» / «не зараховано»), отриманої за результатами співбесіди. Апеляція подається письмово у вигляді заяви у довільній формі на ім'я голови Приймальної комісії ОНУ імені І. І. Мечникова. Апеляційна заява подається вступником особисто згідно з Положенням про апеляційну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Предметом апеляції може бути тільки оцінка співбесіди. Не розглядаються апеляції, подані невчасно або з порушенням процедури подання.

Вступники, які не з'явились на співбесіду без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших вступних випробуваннях та конкурсному відборі не допускаються.

Голова фахової
атестаційної комісії

проф. Наталя БІГУНОВА